Alpenclubs te stade, die in het hooggebergte voor de toeristen gebouwd zijn. Zoo aan den kant van Tirol de Berglhut, de Payerhut en de Edelweiszhut, welke men van den Stilfserjoch duidelijk kan zien liggen.

Het spreekt van zelf, dat een groot onderscheid gemaakt moet worden tusschen den bewegingsoorlog en den stellingkrijg, waartoe eerstgenoemde telkens weer verstijfde. In den positiestrijd toch heeft men veel meer gelegenheid de wegen te verbeteren, nieuwe aan te leggen en de communicaties te verveelvuldigen, al gaat een en ander in de bergen met grooter moeite dan elders gepaard. Bij voorkeur maakt men voor de verbinding van lastig te bereiken punten van staaldraad- of touw-constructies gebruik, zooals de foto's aantoonen.

Tijdens den positiestrijd is ook veel zwaar geschut in stelling gebracht op plaatsen, waarvan men vroeger niet had durven droomen. En dat natuurlijk 's nachts! Want overdag waren zulke werkzaamheden een wisse prooi van het verdragend kanon geworden. Met de waarnemingsposten als zwaluwnesten tegen de bergen gekleefd!

Veel wat in de bergen op technisch gebied werd gewrocht, moet geheim blijven, misschien zelfs na den oorlog. Maar zooveel is wel uitgelekt, dat bovenmenschelijke dingen zijn gedaan. Zoo bevindt zich op den Kru op 4100 M. boven de aarde een reusachtige inrichting om de sneeuw te smelten en van daar gaat het water door dragers naar boven.

Want hoe ook de techniek in de bergen gewerkt moge hebben, de menschelijke kracht is toch nog een der voornaamste bronnen van transport. Elken nacht gaan lange rijen zwaar beladen mannen, pas voor pas, moeizaam naar boven langs slechte wegen, die veelal onder vuur zijn. Wie vermeldt hunne namen? Wie staaft hun heldenmoed? Sommige wegen, die 's winters dik onder de sneeuw liggen, zijn aangegeven door hooge palen, opdat men toch maar eenigszins een aanknoopingspunt mag hebben om niet te verdwalen of door lawines bedolven te worden.

Het spreekt van zelf, dat lager volop gebruik gemaakt wordt van den last- en personenauto. Maar de chauffeurs moeten zeer goed kunnen rijden. Doch hoogerop wordt het transport veel bezwaarlijker en behoudt de mensch zijn groote waarde.

Het vervoer van manschappen in de Vogezen.

Ervaringen van een Hollandschen particulieren detective

III.

Het Haagsche mysterie.

Hoe duister en ingewikkeld het raadsel ook moge zijn, waarvan u de oplossing aan ons wilt opdragen, geachte Mevrouw, u kunt er verzekerd van zijn, dat onze beroemde detective Blauwscheen den knoop zal ontwarren!"

Met deze woorden werd ik door mijn chef voorgesteld aan een bevallige cliënte van ongeveer dertigjarigen leeftijd, wier roodbeschreide oogen thans met een hoopvolle uitdrukking naar mij opzagen.

„Dat is slechts een pseudoniem, Mevrouwtje," haastte zich mijn chef in het midden te brengen. „Zijn ware naam is een diep geheim."

En fluisterend voegde hij daaraan toe: „Mijnheer is een Rus en vroeger werkzaam geweest bij de beruchte „derde afdeeling". U begrijpt dus, dat hij zijn naam wel moet verbergen. Want als de nihilisten hem eens op 't spoor kwamen! Door de Russische revolutie heeft hij zijn ontslag gekregen en 't heeft hem heel wat moeite gekost om over de grenzen te komen! Toen hij in Holland kwam, is hij direct door ons bureau geëngageerd, want 't is een uitstekende speurhond en wij nemen alleen *de* beste krachten in dienst!"

De dame staarde mij, den gewaanden nihilistenvreter, thans aan met een blik, waarin een mengeling van afkeer en bewondering verscholen lag. Tegenover de onbeschaamde leugens van mijn chef wist ik niets anders te doen dan een volstrekt stilzwijgen te bewaren.

De directeur van „Het Arendsoog", mijn verlegenheid bemerkende, haastte zich, aan het gesprek een andere wending te geven.

„Laten we nu ter zake komen", ging hij voort. „De kwestie is deze: Mevrouw is gehuwd met een ambtenaar aan het Ministerie. Haar man is adjunct-commies en geniet een salaris van ƒ 1800.—. Bovendien bezit Mevrouw nog eenig geld, waaruit zij jaarlijks ongeveer ƒ 300.— rente trekt. Het gezin heeft dus een inkomen van circa ƒ 2100.—, waarvan het, vooral in deze dure tijden, slechts moeizaam en schraaltjes kan rondkomen. Een collega van haar man, eveneens adjunct-commies, heeft echter een vrouw zonder eenig geld getrouwd en nu is het raadselachtige van 't geval, dat deze collega veel royaler leeft! Mevrouw Kneppers — hij wees met het hoofd naar onze clientèle — is met één dochtertje gezegend, doch haar man's collega, Mijnheer Veelner draagt de zorg voor het onderhoud van drie kinderen. En toch.... Mevrouw Veelner besteedt veel meer geld aan haar toilet; de kinderen gaan beter gekleed; de familie geeft avondjes en partijtjes, waarbij de gasten uitstekend onthaald worden, enz. En nu gaat Mijnheer Kneppers zijn vrouw verwijten doen, dat zij geen goede huishoudster is, omdat Veelner, met een kleiner inkomen veel gemakkelijker door het leven rolt..."

„'t Is onuitstaanbaar," vatte Mevrouw Kneppers het woord op, „ik doe alles om zuinig te zijn. Wij behelpen ons met een daghitje, dat vóór het eten naar huis gaat, terwijl Veelner een groote dienstbode houdt. We eten maar tweemaal per week vleesch; ik maak mijn japonnen en blouses en de kleertjes voor de kleine Paula zelf en toch kan ik er niet van rondkomen. We wonen in een benedenhuis van 400 gulden; Veelner woont op nog netteren stand, waar hij minstens 100 gulden méer huur betaald, *zij*, (welk een klank van diepen haat wist onze cliënte in dit tweeregelig woordje te leggen) zij heeft bijna iedere week iets anders aan. Zij gaat tennissen in een wit costuumpje en naar de opera in een mooi zijden avondtoilet. Veelner drinkt thuis geregeld zijn borrel en rookt volop dure sigaren. Ik kan me best begrijpen, dat mijn man korzelig wordt als hij dat alles moet aanzien en zelf alleen een bittertje krijgt als er toevallig in den namiddag visite bij ons is. Mijn man rookt de heele week over één sigaar. 's Morgens steekt hij 'm op en dan laat hij 'm buiten uitgaan. Als hij om 12 uur van bureau gaat neemt hij weer een trekje van zijn sigaar en laat hem weer uitgaan. Om half twee gaat hij met dezelfde brandende sigaar de deur uit, maar buiten trekt hij er niet meer aan. En 's middags om half5 wanneer hij van het Ministerie komt, doet hij weer precies hetzelfde. Op die manier loopt hij voor 5 cent per week altijd met een sigaar in 't hoofd, maar... smaak heeft hij er natuurlijk niet van, want 't ding is altijd uit. 't Is alleen maar een manier, om tegenover zijn collega's en de buren onzen naam op te houden! Want u weet wel, dat je in den Haag tóch altijd gauw voor kaal wordt uitgescholden. Maar 't is om dol te worden, dat mijn man aan *mij* de schuld geeft, dat wij niet uitkomen! Ik kan 't niet zuiniger doen van het schrale ambtenaars-tractement, vooral als we onzen stand moeten ophouden. Veelner pocht nu wel altijd, dat zijn vrouw zoo'n uitstekende huishoudster is en jaagt daardoor mijn man tegen mij in het harnas, maar ik kan niet gelooven, dat die Mevrouw Veelner van één gulden er *twee* kan maken! Bovendien gaat ze bijna iederen middag tennissen of theedrinken bij Lensveld en Van Veen; dus moet ze 't huishouden wel aan de meid overlaten en u weet ook wel, dat onze tegenwoordige dienstboden lang niet zuinig zijn." — „Neen, daar moet iets anders achter steken," verklaarde ik op stelligen toon.

„Juist, dàt zeg ik ook," viel Mevr. Kneppers mij bij. „En nu zou ik graag willen weten, wàt er achter steekt."

„Is mevrouw Veelner's echtelijke trouw boven alle verdenking verheven?" vroeg ik.

„Ja, absoluut."

„Heeft haar man op 't Ministerie 't een of ander uit te staan met het verleenen van uitvoerconsenten?"

„Dat zou mogelijk zijn, maar ik kan 't U niet definitief zeggen."

„Laat U 't dan maar aan mij over. Ik zal dat raadsel wel oplossen."

„Mijnheer heeft in Rusland wel duisterder zaakjes opgeknapt," voegde mijn chef er lachend bij.

Mevrouw Kneppers vertrok in de hoopvolle stemming, spoedig haar man de bewijzen te zullen kunnen aanbrengen, dat de welvaart in den huize Veelner niet in de zuinigheid der huisvrouw haar oorzaak vond.

Ik toog direct op onderzoek uit en richtte mijn schreden allereerst naar het Ministerie, vermoedende bij den heer Veelner zelf de oplossing van het raadsel te zullen vinden.

De portier van het gebouw duidde mij de kamer van den adjunct-commies aan en ik zocht mijn weg langs een doolhof van gangen en trappen.

't Was omstreeks den 20sten der maand en de gezichten van verschillende ambtenaren, die ik in het gebouw ontmoette, droegen een zure en ontevreden uitdrukking. Verscheidenen hunner woelden met de vingers der rechterhand in hunne vestjeszakken, hopende ergens een verscholen dubbeltje te zullen ontdekken, maar natuurlijk steeds tevergeefs! Wanneer zij zich ongezien waanden, lichtten sommigen den voet op, om te constateeren, of de afgesleten hakken 't nog een tiental dagen zouden kunnen uithouden, totdat de salaristermijn verstreken was. Maar zoodra zij een vreemdeling of een bode tegenkwamen hernamen zij weder automatisch het air van imponeerende deftigheid, dat den Hagenaar in het algemeen en den Haagschen ambtenaar in 't bijzonder eigen is.

Eindelijk had ik de kamer van den adjunct-commies Veelner bereikt. De deur was half geopend en zoodoende was ik toeschouwer en toehoorder van een klein tooneeltje, dat zich in de ambtenarenkamer afspeelde.

„Wat ben jij aan 't doen, kerel," vroeg een smaakvol gekleede ambtenaar aan een ander, die in de eene hand een stuk Sunlightzeep en in de andere hand een tafelmes hield.

„'t Is ellendig, amice," zuchtte de ander. „Ik ben geen dubbeltje meer rijk om me te laten scheren en de middelen hebben me altijd ontbroken om een eigen scheermes te koopen. Als de maand om is, heb ik mijn salaris hard noodig, om de leveranciers-nota's te betalen en dan schiet er niets over om eens iets extra's aan te schaffen. Daarom probeer ik 't nu maar met een gewoon tafelmes."

„Ik begrijp jelui niet," verwonderde zich de eerste spreker. „Ik verdien wel precies hetzelfde als jelui en ik kan toch met gemak rondkomen."

„Nou, dat is me 'n raadsel," antwoordde de tweede ambtenaar, „den Haag is 'n verdraaid dure stad als je behoorlijk voor den dag moet komen. Mijn vrouw is uiterst zuinig, maar de kinderen kosten zooveel aan schoentjes en schoolgeld..."

„Nee, als je van zuinigheid praat, dan moet je bij *mijn* vrouw komen. Die kent de waarde van het geld. We komen uitstekend voor den dag en toch zitten we nooit krap.... Maar, nu iets anders; je kunt je onmogelijk met een tafelmes en een stuk Sunlightzeep scheren; mag ik je een pop of een rinkie leenen? Dat kan je me dan wel eens teruggeven, als je goed bij kas zit."

„Nou, héél graag, amice!"

Ik hoorde achter mij voetstappen naderen; daarom wilde ik niet langer voor de deur blijven staan en trad ik de kamer binnen, na behoorlijk geklopt te hebben.

Met een handige beweging wierp de eene ambtenaar zijn hoed over tafelmes en Sunlightzeep. Beiden keken mij

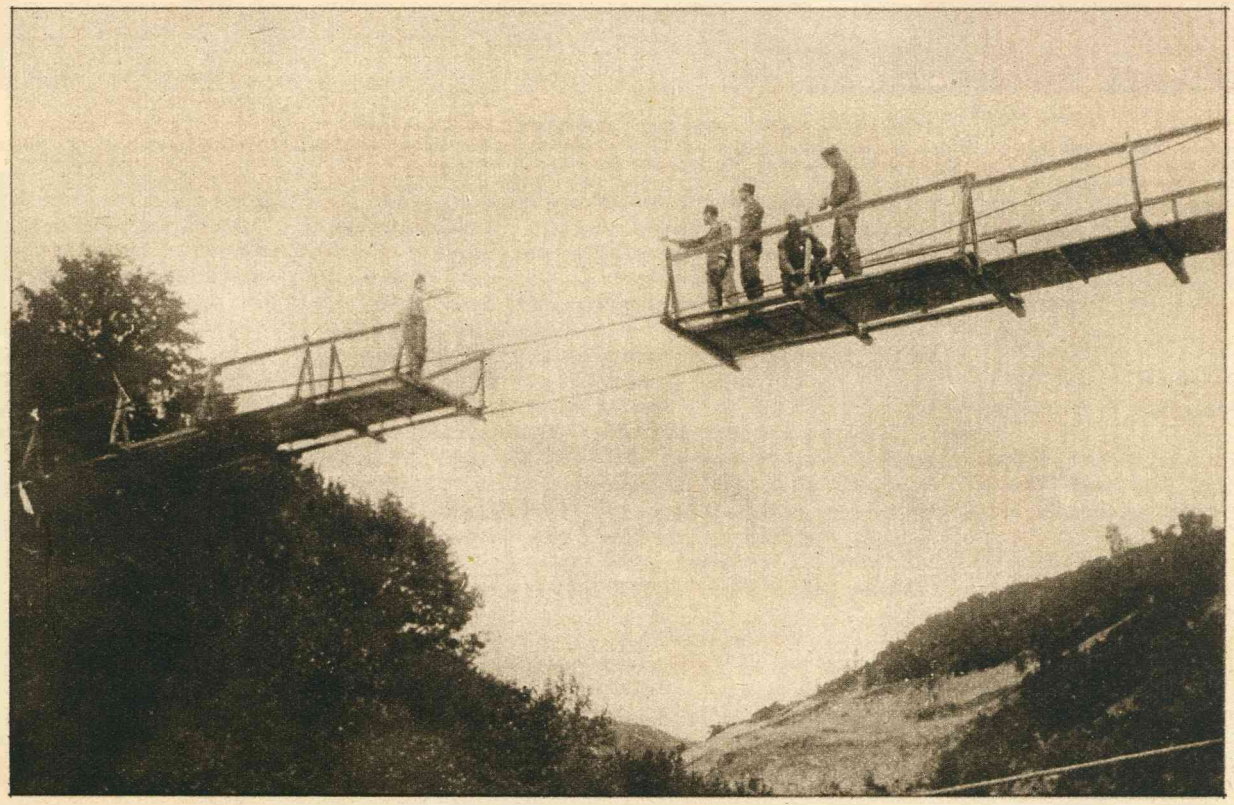

Het bouwen van een luchtbrug.